

A NEW COURSE IN READING PALI

Bài 5.3

Đoạn kinh 7 (MP)

Rājā āha “Bhante Nāgasena, yo jānanto pāpakammaṃ karoti, yo ca ajānanto pāpakammaṃ karoti, kassa bahutaraṃ apuññaṃ”ti?

Thero āha “yo kho, mahārāja, ajānanto pāpakammaṃ karoti, tassa bahutaraṃ apuññaṃ”ti.

Tena hi, bhante Nāgasena, yo amhākaṃ rājaputto vā rājamahāmatto vā ajānanto pāpakammaṃ karoti, taṃ mayam diguṇaṃ daḍḍemaṃ”ti?

“Taṃ kiṃ maññaṃsi, mahārāja: tattaṃ ayogaṃ ādittaṃ sampajjalitaṃ, eko jānanto gaṇheyya, eko ajānanto gaṇheyya, katamo balikataṃ dayheyyā”ti.

“Yo kho, bhante, ajānanto gaṇheyya, so balikataṃ dayheyyā”ti.

“Evameva kho, mahārāja, yo ajānanto pāpakammaṃ karoti, tassa bahutaraṃ apuññaṃ”ti.

“Kallosi, bhante nāgasenā”ti.

Từ vựng đoạn kinh 7

STT	Từ Pāli	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1.	Rājā	Vua (chủ cách số ít của rājan)	Danh, nam
2.	Āha	Đã nói	Động, quá khứ đơn, chủ động, mô tả
3.	Bhante	Bạch đại đức (hô cách số ít của bhadanta)	Danh, nam
4.	Nāgaseno	Tên riêng	Danh, nam
5.	Yo/yam	Cái mà, người mà Mà cái đó, mà người đó	Đại từ quan hệ
6.	Jānāti	Biết	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
7.	Pāpa	Ác	Tính
8.	Kammaṃ	Nghiệp	Danh, trung
9.	Karoti	Làm	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
10.	Ko/kiṃ	Người nào, cái nào	Đại từ nghi vấn

STT	Từ Pāli	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
11.	Bahutara	Nhiều hơn	Tính
12.	Puññaṃ	Phước	Danh, trung
13.	Thero	Trưởng Lão	Danh, nam
14.	Kho	Quả thực	Phụ
15.	Mahārāja	Đại Vương	Danh, nam
16.	So/taṃ	Người đó, cái đó	Đại từ nhân xưng/chỉ định
17.	Tena hi	Nếu vậy thì, nếu thế thì	Đặc ngữ
18.	Mayaṃ	Chúng ta, chúng tôi	Đại từ nhân xưng
19.	Rājaputto	Hoàng tử	Danh, nam
20.	Vā	Và, hoặc	Phụ
21.	Rājamahāmatto	Tể tướng	Danh, nam
22.	Diguṇaṃ	Gấp đôi	Trạng
23.	Daṇḍeti	Trừng phạt	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
24.	Taṃ	Như thế	Trạng
25.	Kiṃ	Thế nào	Trạng
26.	Maññati	Nghĩ	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
27.	Tatta	Bị đốt nóng	Quá khứ phân từ
28.	Ayogulo	Quả cầu sắt	Danh, nam
29.	Āditta	Bị nung nóng	Quá khứ phân từ
30.	Sampajjalita	Bị đốt cháy	Quá khứ phân từ
31.	Sajotibhūta	Rực cháy	Tính
32.	Eko	Một người nào đó	Danh, nam
33.	Gaṇhāti	Nắm giữ	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
34.	Katamo/katamaṃ	Người nào, cái nào	Đại từ nghi vấn
35.	Balikataṃ	Dữ dội hơn, mạnh mẽ hơn	Trạng
36.	Araṃ	Nói về cái bánh xe	Danh, trung
37.	Dayhati	Bị đốt cháy	Động, hiện tại, bị động, mô tả
38.	Evameva	Tương tự như vậy, giống như vậy	Phụ
39.	Bahutara	Nhiều	Tính
40.	Kalla	Khéo léo	Tính
41.	Atthi	Thì, là	Động, hiện tại, chủ động, mô tả

Ngữ pháp đoạn kinh 7

STT	Điểm ngữ pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 7
-----	---------------	-----------	-------------

1	NA		
---	----	--	--

Đoạn kinh 8 (SN)

“Taṃ kiṃ maññatha, bhikkhave, rūpaṃ niccaṃ vā aniccaṃ vā?” ti.

“Aniccaṃ, bhante.”

“Yaṃ panāniccaṃ, dukkhaṃ vā taṃ sukhaṃ vā?” ti.

“Dukkhaṃ, bhante.”

“Yaṃ panāniccaṃ dukkhaṃ vipariṇāmadhammaṃ, kallaṃnu taṃ samanupassitaṃ, ‘etaṃ mama, eso’hamasmi, eso me attā?’ ti.

“No h’etaṃ, bhante.”

Vedanā...pe...sañña...pe...saṃkhārā...pe...viññāṇaṃ niccaṃ vā aniccaṃ vā?” ti

“Aniccaṃ, bhante.”

“Yaṃ panāniccaṃ dukkhaṃ vā taṃ sukhaṃ vā?” ti.

“Dukkhaṃ, bhante.”

“Yaṃ panāniccaṃ, dukkhaṃ, vipariṇāmadhammaṃ, kallaṃnu taṃ samanupassitaṃ, ‘etaṃ mama, esohamasmi, eso me attā?’ ti

“No h’etaṃ, bhante.”

Từ vựng đoạn kinh 8

STT	Từ Pāli	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1.	Taṃ	Như thế	Trạng
2.	Kiṃ	Thế nào	Trạng
3.	Maññati	Nghĩ	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
4.	Bhikkhu	Tỳ kheo	Danh, nam
5.	Rūpaṃ	Sắc	Danh, trung
6.	Nicca	Thường, không thay đổi, bất biến, giữ nguyên	Tính
7.	Vā	Và/hoặc	Phụ
8.	Bhante	Bạch Đại Đức (hô cách số ít của bhaddanta)	Danh, nam
9.	Yo/yaṃ	Cái mà, người mà Mà cái đó, mà người đó	Đại từ quan hệ
10.	Pana	Và/ chưa/trái ngược/ bây giờ/ hơn thế nữa	Phụ
11.	Dukkha	Khổ	Tính
12.	So/taṃ	Cái đó, người đó	Đại từ nhân xưng/chỉ định

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
13.	Sukha	Lạc	Tính
14.	Vipariṇāmo	Sự thay đổi	Danh, nam
15.	Dhamma	Pháp Công thức X-Dhamma = có bản chất X	Tính
16.	Kalla	Thích hợp	Tính
17.	Nu	Thì, là, vậy	Phụ
18.	Samanupassati	Nhìn, xem, quan niệm	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
19.	Eso/etaṃ	Cái này, người này	Đại từ nhân xưng/chỉ định
20.	Ahaṃ	Tôi, ta	Đại từ nhân xưng
21.	Esohamasmi	Eso + ahaṃ + asmi	
22.	Atthi	Thì, là	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
23.	Attā	Bản ngã, cái tôi (chủ cách số ít của attan)	Danh, nam
24.	No	Không	Phụ
25.	H'etaṃ	Hi + etaṃ	
26.	Vedanā	Thọ	Danh, nữ
27.	Saññā	Tưởng	Danh, nữ
28.	Saṅkhāro	Hành	Danh, nam
29.	Viññāṇaṃ	Thức	Danh, trung

Ngữ pháp đoạn kinh 8

STT	Điểm ngữ pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 8
1	NA		

Bài đọc thêm

[1] Palālaṃ dharamānaṃ siṅge vajjehi dūraṃ (Erasmus)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Palālaṃ	Cỏ khô	Danh, trung
2	Dharamāna	Mang	Hiện phân
3	Siṅgaṃ	Sừng	Danh, trung
4	Vajjeti	Tránh	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
5	Dūraṃ	Từ xa	Trạng
Ghi chú ngữ pháp		@ Nhắc lại: hiện tại phân từ có thể dùng làm Danh Từ - chỉ vật, người... thực hiện hành động đó	
Câu gốc Latin		Foenum habet in Cornu, longe fuge	

[2] No jānāsi hattho rañño dīghoti ? (Erasmus)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	No	Không	Phụ
2	Jānāti	Biết	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
3	Hattho	Tay	Danh, nam
4	Rājan	Vua	Danh, nam
5	Dīgha	Dài	Tính
6	(i)ti	NA	Kí hiệu trích dẫn
Ghi chú ngữ pháp		@ [Rañño] là một biến cách của [Rājan] => tra bảng biến cách (i)ti có thể được dùng để đánh dấu một nội dung suy nghĩ, câu hỏi...	
Câu gốc Latin		<i>An nescis longas Regibus esse Manus?</i>	

[3] Kasmā sabbo varo layo bhava Mārassa? (Ngạn ngữ Anh)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Kasmā	Tại sao	Đại, nghi vấn
2	Sabba	Tất cả	Tính
3	Vara	Tốt nhất, hay nhất	Tính
4	Layo	Nhịp điệu [trong âm nhạc]	Danh, nam
5	Bhave	Thì, là, có, tồn tại	Động, chủ động, cầu khiến
6	Māro	Ma Vương	Danh, nam
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Anh hiện đại		<i>Why should the Devil have all the best tunes?</i>	

[4] Māro eva kāḷo na hoti yathā ālikhito (Ngạn ngữ Anh)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Māro	Ma Vương	Danh, nam
2	Eva	Chính [nhấn mạnh]	Phụ
3	Kāḷa	Đen	Tính
4	Na	Không	Phụ
5	Hoti	Thì, là	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
6	Yathā	Giống như	Phụ
7	Ālikhita	Được vẽ	Quá phân
Ghi chú ngữ pháp		NA	

Câu gốc Anh hiện đại	<i>The Devil is not so black as he is painted</i>
-----------------------------	---

[5] Yadi icche te pābhatāni piyāni, dadāhi sukhena mukhena;

Devo so piyāyati dadāntaṃ nandaṃ (Song cú Latin – Josephus Perez)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Yadi	Nếu	Liên từ
2	icche	Muốn	Động, chủ động, cầu khiến
3	Te	Bạn [gián bồ, sở hữu, dụng cụ, xuất xứ cách, số ít]	Đại, nhân xưng 2
4	Pābhatam	Món quà	Danh, trung
5	Piya	Đáng yêu, đáng thích	Tính
6	Dadāti	Cho, tặng	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
7	Sukha	Hạnh phúc, an lạc	Tính
8	Mukham	Gương mặt	Danh, trung
9	Devo	Vị trời, vị thần	Danh, nam
10	So/taṃ/sā	Người ấy, vật ấy	Đại, nhân xưng/chỉ định 3
11	Piyāyati	Ưa thích	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
12	Dadānta	Cho, tặng	Hiện phân
13	Nandaṃ	Hoan hỉ, vui vẻ	Trạng
Ghi chú ngữ pháp		@ Nhắc lại: đại từ nhân xưng/chỉ định 3 có thể dùng để nhấn mạnh một danh từ khác cùng cách/số/tính với nó, và đứng trước nó	
Câu gốc Latin		<i>Si vis ut placeant, da vultu munera laeto; Donantem laete diligit ipse Deus</i>	